

June : 2026

POLITICAL SCIENCE

Paper: GEC-PSC-201

UNDERSTANDING GANDHI AND AMBEDKAR

Time: 2½ Hours

Total Mark: 60

(The figures in the right margin indicate full marks of the questions)

1. Answer the following questions as directed: 1×8 = 8

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who is the author of the book *The Kingdom of God is within You*?

The Kingdom of God is within You নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

- (b) The idea of 'Trusteeship' is related to : Gandhi/Ambedkar/Nehru/ Marx (choose the correct answer).

'Trusteeship' মতবাদৰ সৈতে জড়িত চিন্তাবিদজন হৈছে : গান্ধী /
আম্বেদকাৰ/ নেহৰু/ মাৰ্ক্স (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)।

- (c) Ambedkar fought against : Democracy/Untouchability/ Industrialisation/Nationalism (choose the correct answer).

আম্বেদকাৰে গণতন্ত্ৰ/অস্পৃশ্যতা/ ঔদ্যোগীকৰণ/ জাতীয়তাবাদৰ বিৰুদ্ধে
আন্দোলন কৰিছিল (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)।

- (d) In which year was Poona Pact signed between Gandhi and Ambedkar?

গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ মাজত কোন চনত পুনা চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

- (e) In which year Ambedkar was awarded the 'Bharat Ratna'?

কোন চনত আম্বেদকাৰক 'ভাৰত ৰত্ন' বঁটাৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল ?

- (f) Who addressed Gandhi as "Mahatma" for the first time?

কোনো প্ৰথমবাৰৰ বাবে গান্ধীক 'মহাত্মা' বুলি সম্বোধন কৰিছিল ?

- (g) Mahatma Gandhi was greatly influenced by the writings of Johan Ruskin/ J.S. Mill/J. Bentham.

(choose the correct answer)

মহাত্মাগান্ধী জন বাস্কিন/জে.এছ. মিল/ জে. বেন্থামৰ বচনাৰ দ্বাৰা গভীৰভাৱে
প্রভাবান্বিত হৈছিল? (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱাঁ)

- (f) When did Mahatma Gandhi start the Dandi March from sabarmati Ashram?

(choose the correct answer)

‘দাণ্ডিযাত্ৰা’ মহাত্মা গান্ধীয়ে কেতিয়া সৰবমতী আশ্ৰমৰ পৰা আৰম্ভ কৰিছিল?
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱাঁ)

- (i) 12th March, 1930 (১২ মাৰ্চ, ১৯৩০)
(ii) 13th March, 1930 (১৩ মাৰ্চ, ১৯৩০)
(iii) 14th March, 1930 (১৪ মাৰ্চ, ১৯৩০)

3×4=12

2. Write short notes on:

চমু টোকা লিখাঁ :

- a) Gandhi's Views on Trusteeship
‘Trusteeship’-ৰ সন্দৰ্ভত গান্ধীৰ দৃষ্টিভংগী।
b) Ambedkar's critique on Hindu social order
হিন্দু সমাজ শৃংখলা সম্পৰ্কত আম্বেদকাৰৰ সমালোচনা।
c) Gandhi and Ambedkar's debate on modernity
আধুনিকতা সম্পৰ্কত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ বিতৰ্ক।

3. What is Satyagraha? Discuss its main techniques.
সত্যগ্ৰহ কি? ইয়াৰ প্ৰধান কৌশলসমূহ আলোচনা কৰাঁ।

3+7=10

Or /অথবা

Discuss Gandhi's view on Caste system in India.
ভাৰতৰ জাতিপ্ৰথাৰ সম্পৰ্কত মহাত্মা গান্ধীৰ ধাৰণা আলোচনা কৰাঁ।

10

4. Discuss Mahatma Gandhi's concept on modern civilization 10
মহাত্মা গান্ধীৰ আধুনিকতা সম্পৰ্কীয় ধাৰণা চমুকৈ আলোচনা কৰাঁ।

Or /অথবা

What is Swaraj? Discuss the different dimension of Swaraj.

স্বৰাজ কি? স্বৰাজৰ বিভিন্ন দিশ আলোচনা কৰাঁ।

3+7=10

5. Discuss the role of Ambedkar as the 'saviour of the untouchables'.

10

‘অপূৰ্ণাসকলৰ ত্ৰাণকৰ্তা’ হিচাপে আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰাঁ।

Or /অথবা

Discuss the significance of the Indian Constitution as an instrument of social transformation.

সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ এক আহিলা হিচাপে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰাঁ।

6. Examine Gandhi and Ambedkar's contradicting views on Communal Award. 10

সাম্প্ৰদায়িক ভাগ-বিতৰণ সম্পৰ্কত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ মাজৰ বিতৰ্কসমূহ পৰীক্ষা কৰাঁ।

Or /অথবা

Write a note on Ambedkar as a social reformer.

10

সমাজ সংস্কাৰক ৰূপে আম্বেদকাৰৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখাঁ।
